

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 17 Οκτωβρίου 2025

Προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: «Έλλειψη σχολικών δομών για την εκπαιδευτική επανένταξη παιδιών επαναπατρισθέντων Ελλήνων»

Αξιότιμη κ. Υπουργέ,

Παρά τις συνεχείς αναφορές της Κυβέρνησης σε «πολιτική επαναπατρισμού» και «προσέλκυση Ελλήνων του εξωτερικού», η χώρα εξακολουθεί να μην διαθέτει οργανωμένο και λειτουργικό δίκτυο σχολείων για την υποδοχή και ομαλή ένταξη των παιδιών οικογενειών που επιστρέφουν μόνιμα στην Ελλάδα.

Το θεσμικό πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης (άρθρα 34 - 37 του ν. 2413/1996, ΦΕΚ Α' 124/17.06.1996) παραμένει ουσιαστικά ανενεργό ως προς αυτή την κατηγορία μαθητών, ενώ η υφιστάμενη στήριξη περιορίζεται στις Τάξεις Υποδοχής Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ) και σε ελάχιστα διαπολιτισμικά σχολεία, που δεν επαρκούν για να καλύψουν τις πραγματικές ανάγκες.

Εκατοντάδες οικογένειες Ελλήνων του εξωτερικού που επαναπατρίζονται και εγκαθίστανται σε πόλεις όπως η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη, η Πάτρα, το Ηράκλειο, τα Χανιά, η Λάρισα και τα Ιωάννινα διαπιστώνουν ότι:

– Τα διαπολιτισμικά σχολεία είναι ελάχιστα (λιγότερα από 30 πανελλαδικά), με άνιση γεωγραφική κατανομή και χωρίς εξειδικευμένα προγράμματα για παιδιά ελληνικής καταγωγής που επιστρέφουν από το εξωτερικό.

– Οι Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ, δηλαδή τα ειδικά τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας για μαθητές με περιορισμένη γνώση ελληνικών, λειτουργούν αποσπασματικά και συχνά υπολειτουργούν λόγω ελλείψεων σε προσωπικό και χρηματοδότηση.

Οι Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ διακρίνονται σε:

– Τάξη Υποδοχής Ι (ΤΥ Ι): για μαθητές που γνωρίζουν ελάχιστα ή καθόλου ελληνικά και χρειάζονται εντατική γλωσσική διδασκαλία.

– Τάξη Υποδοχής ΙΙ (ΤΥ ΙΙ): για μαθητές που διαθέτουν βασική γνώση ελληνικών και παρακολουθούν παράλληλα μαθήματα ένταξης και το κοινό πρόγραμμα.

Οι δομές αυτές θεσμοθετήθηκαν κυρίως για αλλοδαπούς και παλιννοστούντες μαθητές, χωρίς ωστόσο να υπάρχει εξειδικευμένο πλαίσιο για παιδιά επαναπατρισθέντων Ελλήνων, τα οποία εντάσσονται συνήθως χωρίς καμία στοχευμένη υποστηρικτική πρόβλεψη.

Σε πολλές περιοχές, ιδιαίτερα σε μικρές πόλεις ή νησιά, δεν λειτουργεί καμία Τάξη Υποδοχής, με αποτέλεσμα τα παιδιά να δυσκολεύονται να προσαρμοστούν στο ελληνικό πρόγραμμα και να εμφανίζουν μαθησιακά ή κοινωνικά προβλήματα.

Δεν υπάρχει επίσης καμία συντονισμένη υπηρεσία που να ενημερώνει και να κατευθύνει τις οικογένειες που επιστρέφουν, παρότι η Πολιτεία προβάλλει ψηφιακά «κίνητρα επαναπατρισμού» μέσω της ΑΑΔΕ και του άρθρου 5Γ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013).

Η πραγματικότητα αυτή αποκαλύπτει ένα σοβαρό θεσμικό κενό: ενώ το Υπουργείο Οικονομικών προωθεί φορολογικά κίνητρα για την επιστροφή Ελλήνων του εξωτερικού, το Υπουργείο Παιδείας δεν έχει προβλέψει καμία αντίστοιχη εκπαιδευτική υποδομή για τα παιδιά των οικογενειών αυτών.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 του ν. 2413/1996, σκοπός της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης είναι η υποστήριξη μαθητών «που προέρχονται από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα ή παλιννοστούν». Παρ' όλα αυτά, δεν υπάρχει καμία επικαιροποιημένη αποτύπωση των αναγκών των παιδιών Ελλήνων του εξωτερικού, ούτε εθνικό σχέδιο επανένταξης στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

1. Πόσα διαπολιτισμικά σχολεία λειτουργούν σήμερα (σχολικό έτος 2025-2026) και σε ποιες περιοχές της χώρας; Προτίθεται το Υπουργείο να δημοσιοποιήσει πλήρη, επικαιροποιημένο κατάλογο σχολικών μονάδων;
2. Πόσες Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ (ΤΥ Ι και ΤΥ ΙΙ) λειτουργούν ενεργά ανά νομό και πόσες δεν λειτουργήσαν, παρότι είχαν εγκριθεί, λόγω ελλείψεων σε εκπαιδευτικό προσωπικό ή καθυστερήσεων στη χρηματοδότηση;
3. Υπάρχει σχέδιο δημιουργίας ειδικών «Τμημάτων Υποδοχής Επαναπατριζομένων Μαθητών», με πρόσθετη διδασκαλία ελληνικής ως δεύτερης ή κληρονομημένης γλώσσας και με ψυχολογική υποστήριξη για τη μετάβασή τους στο ελληνικό σχολείο;
4. Προτίθεται το Υπουργείο να καταρτίσει εθνικό πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση Επανένταξη», σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και τη Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, ώστε να υπάρχει ενιαίο πλαίσιο υποδοχής, καθοδήγησης και στήριξης των παιδιών επαναπατρισθέντων;
5. Γιατί, ενώ υπάρχει θεσπισμένο πλαίσιο φορολογικών κινήτρων επαναπατρισμού (άρθρο 5Γ ΚΦΕ), δεν υπάρχει καμία αντίστοιχη πρόβλεψη για την εκπαιδευτική επανένταξη των παιδιών αυτών των οικογενειών;

Ο ερωτών Βουλευτής

Γεώργιος Ναπ. Ρούντας